

State Aid - Commitment to join the European Union

Olesea LUNGU¹

Abstract: *The Vector of European Integration is one of the priority directions of the policy of the Republic of Moldova. In order to achieve this goal, the Republic of Moldova has made several commitments through Association Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their Member States, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part (ratified by Law no.112/2014). Through the Association Agreement, the Republic of Moldova has made commitments in the field of state aid, including in respect of state aid monitoring. Monitoring state aid is a complex process, the correctness of the performance of which depends not only on the efficiency of the use of public resources and preventing significant distortion of the competition environment, but and the level of fulfillment of international commitments.*

Keywords: *commitments; European Union; monitoring; state aid*

Potrivit art. 341 din Acordul de Asociere, unul din angajamentele asumate de către Republica Moldova este alinierea tuturor schemelor de ajutor de stat instituite înainte de înființarea autorității în domeniul ajutoarelor de stat în termen de 8 ani de la data intrării în vigoare a Acordului. Excepție constituie schemele de ajutor de stat instituite în baza Legii nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere, care urmează a fi aliniate în termen de până la 10 ani de la data intrării în vigoare a Acordului de Asociere. Acest angajament a fost asumat nu doar de Republica Moldova, dar și de alte țări pretendentă la aderare, precum sunt: Ucraina, Macedonia, Albania, Serbia, etc.

Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat a intrat în vigoare la data de 16.08.2013. O data cu intrarea în vigoare a legii nominalizate, Consiliul Concurenței a obținut atribuții în domeniul ajutorului de stat. Prin urmare, toate schemele de ajutor de stat implementate până la data de 16.08.2013 urmau a fi aliniate la prevederile legislației în domeniul ajutorului de stat. Ținem să precizăm faptul că potrivit art. 3 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutoarele care existau înainte de intrare în vigoare a legii nominalizate sunt definite ca ajutoare existente.

¹ PhD Student, Faculty of Finance, Trade Co-operative University of Moldova, Republic of Moldova. Corresponding author: olesealungu23@gmail.com. This article was presented at the International Conference "Exploration, Education and Progress in the Third Millennium", that took place in Galati, Romania, on the 12-13th May 2022.

Prevederile ce țin de ajutor de stat din Acordul de Asociere au început a fi aplicate cu titlu provizoriu din 01 septembrie 2014, conform Deciziei Consiliului UE 2014/492/EU. Cât privește Acordul de Asociere, acesta a început a fi aplicat începând cu data de 01 ianuarie 2016. Prin urmare, constatăm faptul că alinierea schemelor de ajutor de stat urmează a fi realizată până la 01 septembrie 2022, cu excepția măsurilor de sprijin acordate zonelor economice libere – până la data de 01 septembrie 2024.

Remarcăm faptul că evaluarea impactului măsurilor de sprijin, implementate până la intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, asupra mediului concurențial nu a fost efectuată de către autoritatea de concurență din Republica Moldova. Aceasta a început a fi realizată o dată cu intrarea în vigoare a Legii sus menționate. Potrivit informației prezentate de către Consiliul Concurenței din Republica Moldova, pentru perioada 2011-2013 au fost identificate 173 de scheme de ajutor de stat existent¹

Alinierea schemelor de ajutor de stat implică modificarea măsurilor de sprijin în vederea corespunderii acestora cu prevederile acquis-ului Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat, care cuprinde următoarele acțiuni: identificarea tuturor schemelor existente de ajutor de stat; identificarea actelor normative ce contravin legislației în domeniul ajutorului de stat; elaborarea propunerilor privind modificarea legislației; acordarea suportului tehnic de către autoritatea de concurență autorităților administrației publice locale și centrale în vederea realizării alinierii legislației în domeniile de care sunt responsabile la cerințele legislației în domeniul ajutorului de stat. Totuși, cea mai complexă etapă în alinierea schemelor de ajutor de stat reprezintă compatibilizarea acestora cu mediul concurențial. Până în prezent, Consiliul Concurenței din Republica Moldova a identificat 15 scheme de ajutor de stat existent care urmează a fi aduse în concordanță cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat de către furnizor².

România a parcurs acest proces complex în perioada de pre-aderare la Uniunea Europeană. În cadrul compatibilizării schemelor de ajutor de stat "Zonele defavorizate" și "Zonele libere" au fost impuse restricții la acordarea ajutoarelor de stat nominalizate, în special de partea ce ține forma de acordare, valoarea măsurii de sprijin și perioada de furnizare a ajutorului, ținând cont de actele normative în domeniul ajutorului de stat și în special privind ajutorul de stat pentru dezvoltare regională³.

Astfel, în cadrul procesului de aliniere este important nu doar încadrarea măsurii de sprijin într-o anumită categorie de ajutor compatibil, dar și identificarea corectă a soluțiilor privind compatibilizarea acestora cu legislația din domeniul ajutorului de stat. În acest sens, pot fi impuse sau modificate condițiile la acordarea ajutorului,

¹ Consiliul Concurenței din Republica Moldova/ The Competition Council of Republic of Moldova (2022), www.competition.md.

² *Idem*.

³ Consiliul Concurenței din România/ The Romanian Competition Council (2022), <http://www.ajutordestat.ro/comunicare/articole-si-publicatii-de-specialitate/publicatii-de-specialitate-ro/>.

precum pot fi modificate și abrogate unele măsuri de sprijin, precum a demonstrat experiența României din domeniu. Un rol important îl are colaborarea autorității de concurență cu furnizorii de ajutor de stat la alinierea schemelor.

Bibliography

Acordul de Asociere între Republica Moldova pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014, publicat în Monitorul Oficial Nr. 185-199 din 18.07.2014/ The Association Agreement between the Republic of Moldova on the one hand and the European Union and the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other hand, ratified by Law no. 112 of 07.02.2014, published in the Official Monitor no. 185-199 of 18.07.2014

Consiliul Concurenței din Republica Moldova/ The Competition Council of Republic of Moldova (2022), www.competition.md.

Consiliul Concurenței din România/ The Romanian Competition Council (2022), <http://www.ajutordestat.ro/comunicare/articole-si-publicatii-de-specialitate/publicatii-de-specialitate-ro/>.

